

O'zbekiston va Turkmaniston – strategik sherik davlatlar

O'zbekiston Respublikasi Prezidenti Shavkat Mirziyoyev Turkmaniston Prezidenti Gurbanguli Berdimuhamedovning taklifiga binoan 6-mart kuni davlat tashrifi bilan Ashxobodga keldi.

Ta'kidlash joizki, bu Shavkat Mirziyoyevning O'zbekiston Respublikasi Prezidenti sifatida xorijiy davlatga ilk tashrifidir. Shavkat Mirziyoyev o'zining saylovoldi dasturida, O'zbekiston Respublikasi Prezidenti lavozimiga kirishish marosimidagi nutqida O'zbekiston barcha davlatlar, birinchi navbatda, qo'shni mamlakatlar bilan o'zaro manfaatli hamkorlik qilishini bayon etgan. Prezidentimizning mazkur davlat tashrifi O'zbekiston tashqi siyosatda yaxshi qo'shnichilik munosabatlariga alohida ahamiyat qaratayotganini yaqqol tasdiqladi.

Xalqimiz turkman xalqi bilan ham azaldan yonma-yon, ahil-inoq yashab kelgan, bir daryodan suv ichgan. Savdo-sotiq qilgan, bir-birining madaniyatini boyitgan.

Bu yaqinlik mamlakatlarimiz o'rtasidagi hamkorlik rivojiga asos bo'lmoqda. O'zbekiston – Turkmaniston aloqalari 2007-yilda imzolangan Do'stona munosabatlar va har tomonlama hamkorlikni yanada mustahkamlash to'g'risidagi davlatlararo shartnoma asosida izchil taraqqiy etmoqda.

Oliy darajadagi tashriflar muntazamlik kasb etgani davlatlararo munosabatlar yuksak darajada ekanidan dalolatdir. O'zbekiston va Turkmaniston Prezidentlarining bu galgi uchrashuvi Birinchi Prezidentimiz Islom Karimov asos solgan o'zaro manfaatli va faol muloqotlarning mantiqiy davomi bo'ldi.

Ashxobodning Mustaqillik maydonida rasmiy kutib olish marosimi bo'ldi. Oliy martabali mehmon sharafiga faxriy qorovul saf tortdi. Prezidentlar Shavkat Mirziyoyev va Gurbanguli Berdimuhamedov faxriy qorovul safi oldidan o'tdilar. Ikki davlat madhiyalari yangradi.

O'g'uzxon saroyida Prezidentlar Shavkat Mirziyoyev va Gurbanguli Berdimuhamedovning yakkama-yakka muzokarasi bo'ldi. Unda mamlakatlarimiz o'rtasidagi hamkorlikning bugungi holati va uni yanada rivojlantirish istiqbollari, tomonlarni qiziqtirgan dolzarb mintaqaviy va xalqaro masalalar yuzasidan fikr almashildi.

Shavkat Mirziyoyev Gurbanguli Berdimuhamedovni Turkmaniston Prezidenti etib qayta saylangani munosabati bilan samimiy tabrikladi. O'zbekiston bilan Turkmaniston o'rtasida mustahkam hamkorlik qaror topganini, bu tashrif izchil rivojlanib kelayotgan o'zaro manfaatli va faol muloqotlarning mantiqiy davomi ekanini alohida ta'kidladi.

Gurbanguli Berdimuhamedov Shavkat Mirziyoyev O'zbekiston Prezidenti etib saylanganidan keyin davlat tashrifi bilan birinchi bo'lib Turkmanistonga kelgani uchun minnatdorlik bildirib, bu tarixiy voqea mamlakatlarimiz hamkorligida foydalanilmagan imkoniyatlarni ishga solish va aloqalarni yanada mustahkamlashga xizmat qilishini qayd etdi.

Mamlakatlarimizning siyosiy, savdo-iqtisodiy, madaniy-gumanitar va boshqa sohalardagi hamkorligini rivojlantirish borasidagi maqsad va yondashuvlari mushtarakligi, tomonlar mintaqaviy va xalqaro ahamiyatga molik masalalarda bir-birini qo'llab-quvvatlab

kelayotgani ta'kidlandi.

O'zbekiston Respublikasining tashqi siyosati davlatlarning suveren tengligi, kuch ishlatmaslik yoki kuch bilan tahdid qilmaslik, chegaralarning daxlsizligi, nizolarni tinch yo'l bilan hal etish, boshqa davlatlarning ichki ishlariga aralashmaslik va xalqaro huquqning umume'tirof etilgan boshqa qoidalari va normalariga asoslanadi. Turkmanistonning tashqi siyosati betaraflik, tinchliksevarlik, yaxshi qo'shnihilik tamoyillariga qurilgan.

O'zbekiston va Turkmaniston xalqaro maydonda bir-birini qo'llab-quvvatlab kelmoqda. Birlashgan Millatlar Tashkiloti, Islom hamkorlik tashkiloti, Orolni qutqarish xalqaro jamg'armasi va boshqa xalqaro tuzilmalar doirasida ham izchil hamkorlik qilinmoqda.

Mamlakatlarimizning qo'shni Afg'onistonda faqat siyosiy yo'l bilan barqarorlik o'rnatilishi borasidagi fikri ham mushtarak ekanligi tasdiqlandi. Terrorizm, ekstremizm, narkotrafik va uyushgan jinoyatchilikka qarshi kurashish, mintaqaviy xavfsizlikni mustahkamlash yuzasidan fikr almashildi.

Prezidentlar muloqotni ikki mamlakat rasmiy delegatsiyalarining kengaytirilgan tarkibdagi muzokarasida davom ettirdilar. Unda savdo-iqtisodiyot, neft-kimyoy, transport kommunikatsiyalari, qishloq xo'jaligi, madaniyat, turizm va boshqa sohalardagi hamkorlikni yanada rivojlantirish masalalariga e'tibor qaratildi. Savdo-iqtisodiy aloqalarni diversifikatsiya qilish, eksport-import nomenklaturasini kengaytirish, tovar ayirboshlash hajmini ko'paytirish masalalari muhokama qilindi.

O'zbekistondan Turkmanistonga transport vositalari, mineral o'g'itlar, qishloq xo'jaligi mahsulotlari, qurilish materiallari, elektr va mexanika uskunalari, metall buyumlar va turli sohadagi xizmatlar eksport qilinadi. Turkmanistondan yurtimizga neft mahsulotlari, propilen polimerlari va boshqa kimyoviy tovarlar keltiriladi.

Mamlakatlarimiz o'rtasidagi tovar ayirboshlash hajmi mavjud salohiyatga mos emasligi, uni kengaytirish uchun iqtisodiyot tarmoqlaridagi imkoniyatlarni yana bir bor tahlil etish zarurligi ta'kidlandi.

Hukumatlararo tadbirlar, ishbilarmon doiralar o'rtasidagi uchrashuvlar aloqalarni yanada rivojlantirishga xizmat qilmoqda. 2016-yilning sentabr va shu yil yanvar oylarida Toshkentda Savdo-iqtisodiy, ilmiy-texnikaviy va madaniy hamkorlik bo'yicha O'zbekiston – Turkmaniston hukumatlararo komissiyasining yig'ilishlari bo'lib o'tdi.

Transport sohasi hamkorlikning ustuvor yo'nalishlaridan hisoblanadi. O'zbekiston hududi orqali Turkmanistonga, Turkmaniston hududi orqali O'zbekistonga yuk tashiladi. Mamlakatlarimizning o'zaro integratsiyalashgan avtomobil va temir yo'llari uchinchi davlatlar uchun ham tranzit vazifasini o'tamoqda. Shu jihatdan O'zbekistonning Birinchi Prezidenti Islom Karimov tashabbusining amaliy ifodasi bo'lgan O'zbekiston – Turkmaniston – Eron – O'mon xalqaro transport-kommunikatsiya koridorini barpo etish bo'yicha 2011-yili imzolangan bitim geostrategik ahamiyatga egadir. Davlatimiz rahbarining ushbu tashrifi doirasida ochiladigan Amudaryo ustida qurilgan avtomobil va temir yo'l ko'priklari mazkur transport yo'lagining muhim qismi hisoblanadi.

O'zbekiston ham, Turkmaniston ham uglevodorod resurslariga boy. Ularni eksport qilish o'zaro muvofiq harakat qilishni talab etadi. Ana shunday yaqin hamkorlik mamlakatlarimiz uchun energetika yo'nalishlarini diversifikatsiya qilish va jahon bozorlariga chiqish borasida keng imkoniyatlar yaratmoqda. 2009-yilda ishga tushgan Turkmaniston – O'zbekiston – Qozog'iston – Xitoy gaz quvuri buning yorqin misolidir.

Muzokarada hamkorlikning yangi yo'nalishlarini ishga solish, savdo-iqtisodiy aloqalar qamrovini kengaytirish, hududlarning to'g'ridan-to'g'ri hamkorligini rivojlantirishga kelishib olindi.

Transchegaraviy daryolardan oqilona foydalanish, cho'llanishga qarshi kurashish, atrof-muhitni muhofaza qilish masalalariga alohida e'tibor qaratildi.

O'zbek va turkman xalqlarining tarixi va madaniyati mushtarak, urf-odat va an'analari o'xshash. Ajdodlarimizning ilmiy-ijodiy merosi xalqlarimizning umumiy mulkiga aylangan. Bu yaqinlik madaniy-gumanitar sohadagi hamkorlik rivojiga mustahkam asos bo'lmoqda. Ikki mamlakat madaniyat va san'at namoyandalari, sportchilari O'zbekiston va Turkmanistonda o'tkaziladigan turli konsertlar, festival va ko'rgazmalar, sport musobaqalarida faol ishtirok etmoqda. 2016-yil sentabrda Turkmanistonda o'zbek kinosi kunlari, noyabrda mamlakatimizda Turkmaniston madaniyati kunlari o'tkazildi.

Mamlakatlarimiz sayyohlik sohasida ham ulkan imkoniyatlarga ega. "Buyuk ipak yo'li" loyihasi doirasida o'zaro bog'langan sayohatlar tashkil etilmoqda.

Ilm-fan sohasidagi hamkorlik ham yuksalmoqda. Ikki mamlakat olimlari qishloq xo'jaligi, neft kimyosi va boshqa sohalarda birgalikda izlanishlar olib bormoqda.

Muzokaralar yakunida O'zbekiston Respublikasi Prezidenti Shavkat Mirziyoyev va Turkmaniston Prezidenti Gurbanguli Berdimuhamedov Qo'shma bayonotni, O'zbekiston Respublikasi va Turkmaniston o'rtasida strategik sheriklik to'g'risidagi shartnomani imzoladilar. Tegishli vazirlik va idoralar o'rtasida 2018-2020-yillarda iqtisodiy hamkorlik to'g'risidagi shartnoma, temir yo'l transporti sohasidagi hamkorlikni yanada rivojlantirishga oid memorandum, 2017-2019-yillarga mo'ljallangan madaniy-gumanitar hamkorlik dasturi, 2017-2018-yillarda tashqi ishlar vazirliklari o'rtasidagi hamkorlik dasturi, O'zbekistondan Turkmanistonga qishloq xo'jaligi texnikalari va kimyo mahsulotlari yetkazib berish to'g'risidagi shartnomalar imzolandi. Xorazm viloyati bilan Dashovuz viloyati, Buxoro viloyati bilan Lebap viloyati hokimliklari o'rtasida savdo-iqtisodiy va madaniy-gumanitar sohalardagi hamkorlik to'g'risida bitimlar imzolandi.

Ommaviy axborot vositalari vakillari bilan uchrashuvda Prezidentlar ushbu tashrif ikki tomonlama munosabatlarning dolzarb masalalarini muhokama etish, mintaqaviy va xalqaro ahamiyatga molik muammolar yuzasidan fikr almashish uchun qulay imkoniyat yaratganini ta'kidladilar. Muzokaralar ochiqlik, o'zaro anglashuv va do'stona ruhda o'tgani, imzolangan hujjatlar O'zbekiston va Turkmaniston xalqlari manfaatlariga xizmat qilishi qayd etildi.

Shavkat Mirziyoyev Gurbanguli Berdimuhamedovga mamlakatimizda yaqinda chop etilgan Maxtumqulining "Elingga baxsh ayla" deb nomlangan kitobini sovg'a qildi. Turkmaniston Prezidenti kitob eng yaxshi tuhfa ekanini ta'kidlab, Prezidentimizga minnatdorlik bildirdi.

Kunning ikkinchi yarmida Prezidentlar Xalqaro Axalteki otlari majmuasi bilan tanishdilar. Turkmaniston Prezidenti davlatimiz rahbariga zotdor ot sovg'a qildi.

Prezidentimiz Turkmaniston Mustaqillik monumenti poyiga gulchambar qo'ydi. Faxriy mehmonlar xiyoboniga ko'chat o'tqazdi. Bu xiyobonga Birinchi Prezidentimiz Islom Karimov 2007-yilda ko'chat o'tqazgan edi.

Davlatimiz rahbari Saparmurat Niyozov maqbarasiga gul qo'ydi. O'tganlarning ruhi poklariga Qur'on tilovat qilindi.

O'zbekiston Respublikasi Prezidenti Shavkat Mirziyoyevning Turkmanistonga davlat tashrifi davom etmoqda.

O'ZA